

Azərbaycan radiosunu - səsimizin Azərbaycan tribunası

Doğma radiomuzun 95 illiyi ərəfəsində düşüncələrim

Biz 20-ci əsrin çox böyük hissəsini sovet dövründə yaşadığımız. Doğrudur, həmin dövrdə cəmiyyətin bütün həyatı ideologiyaya tabe edilmişdi. Bu mənada, demək olar ki, bütün verilişlərdə mövcud quruluşun üstünlükləri təqdir olunurdu. İndi vaxt ötüb zaman keçəndən sonra həmin dövrün şahidi kimi bildirmək istəyirəm ki, bütün ideoloji təbliğat formal xarakter daşıyırdı. Əsas o idi ki, ideoloji təbliğatdan bacarıqlı, fəhmlı, düşüncəli insanların sayəsində vətənpərvərlik hisslərinin tərbiyəsi üçün də istifadə olunurdu. Belə ki, müharibə qəhrəmanları haqqında maraqlı verilişlər hazırlanırdı. Əmək cəbhəsinin əzmkar insanları radio verilişlərə dəvət olunur, onların uğurlarının səbəbləri öz dillərindən səslənirdi.

Doğrusu, fərəhlə qeyd etmək istəyirəm ki, bizim ana radiomuzda - Azərbaycan radiosunda tarixi-mənəvi irsimizin ən yaxşı ənənələri qorunub saxlanılıb. Belə ki, müharibə qəhrəmanlarının döyüşləri haqqında təsiredici verilişlər hazırlanır. Yenilikçi insanlar radio vasitəsi ilə cəmiyyətə təqdim olunur. Bütün bunlar Azərbaycan radiosunun cəmiyyətin mənəvi inkişafına xidmətlərinin xüsusilə diqqət çəkən səhifələridir. Əlbəttə, radiomuzda tarixlə bağlı, dilimizlə, mədəniyyətimizlə bağlı dəyərlər bu gün də diqqətdə saxlanılır. Mən xüsusilə Azərbaycan radiosunun dilimizin saflığını qoruması baxımından xidmətini çox yüksək qiymətləndirirəm.

İnsanlar, Koroğlu demiş, yüzə çatan da qocalmış olur. Amma Azərbaycan radiosu ömrünün yüz illiyinə yaxınlaşdıqca sanki gəncləşir. Müstəqillik dövrünün yetirməsi olan nəsillər tarixi ənənələri yaxşı öyrənir və verilişlərdə ustalıqla davam etdirirlər. Ənənələrin yaşaması həm də dəyərlərin yaşaması deməkdir.

Mən ilk gəncliyimdən üzü bəri mətbəədə əmək fəaliyyətimə başlamışam. İlk işim "klişe" hazırlamaq olub. Şəkillərin metal lövhəyə köçürülməsi xüsusi bir prosesdir. Respublikada ilk dəfə mətbəədə "klişenin" hazırlanmasını icra etmişəm. Bu da o vaxt çoxları üçün gözənilmiş oldu. Tədbirlərdə, yığıncaqlarda rəngli "klişenin" hazırlanmasına dair təqdirədiçi söhbətlər gedirdi.

Əmək fəaliyyətimə başladığım az vaxtdan sonra mətbəənin ictimai həyatında yaxından iştirak etməyə başladım. O dövrün ictimai təşkilatlarının müxtəlif vaxtlarda mətbəə üzrə rəhbəri idim. İlk dəfə öz işim haqqında danışmaq üçün məni radioya dəvət etdilər. Çox həyəcanlı idim. Ancaq radionun təcrübəli işçiləri bir növ qabaqcadan məni hazırladılar: "Sən ki öz işini yaxşı bilirsen, heç nədən çəkinmə. Öz işin haqqında danış. Mətbəə kollektivinin ictimai həyatdakı fəaliyyətindən bəhs et". Verilişdən sonra məni radionun işçiləri təbrik etdilər. O vaxtlar ayrı-ayrı ərəzlərdə yüksək sütün üzərində radio-qovşağ xidməti üçün cihaz quraşdırılırdı. Bir sözlə, səs cəmiyyətə çatmışdı. Hətta doğma Lənkəranda da çıxışımı dinləyənlər olmuşdu. Beləliklə, radio mənim həyatımda mənəvi təkən mərhələsi oldu. Nə iş gör-səm, hansı yenilik üçün imza atsam, öz-özümə sual verirdim, necə olacaq, qəbul edəcəklərimi? O zaman radio yadıma düşürdü. Bilirdim ki, yaxşı işi təqdir edənlər həmişə var. Beləliklə, tarixi və əlamətdar günlərdə Azərbaycan radiosunda çıxış üçün dəvətlər alırdım.

Yaxşı bilirəm ki, Azərbaycan radiosu sözün həqiqi mənasında bir mənəviyyət məktəbidir. Mən bu radioda səsini, səlis nitqini, radio sənətkarlığının ustaları ilə tanış olmuşam. Valid və Ofelya Sənanilər, Davud Əhmədov, Rafiq Hüseynov, Sabir Ələskərov, Aydın Qaradağlı, Qara Tağızadə, Yusif Muxtarov,

Soltan Nəcəfov... kimi simalarla dəfələrlə görüşmüşəm, söhbət etmişəm, onlarla müsahib olmuşam. Şairlər Qaçay Köçərli, İbrahim Göyçaylı, demək olar ki, bütün ömürlərini radioya bağladılar, ədəbi-publisistik verilişlər aparırdılar. Uşaq verilişlərinin ən yaxşı ustaları idilər. Ələmdar Quluzadənin, Kamil Məhərrəmoğlunun adlarını da qeyd etmək sənətə, sənətkarlığa hörmətin təsdiqi demək olardı.

Yaddaşmda belə bir məqam qalır ki, mən hər vaxt radionun görkəmli ustalarının üzlərini gülümsər, təbəssümlü görürdüm. İndi onlar Azərbaycan radiosunun tarixi üçün əfsanəvi sənətkarlardır.

Radionun bu gün artıq klassikləri olan həmin görkəmli şəxsiyyətlər özlərindən sonra gələn yeni nəsillər üçün sözün həqiqi mənasında həm örnək idi,

həm də həmkar idi. Onlar öz bildiklərini gənc nəsillərə öyrətməkdən sanki zövq alırdılar. İndi də radiomuzda o görkəmli sənətkarların ən yaxşı keyfiyyətlərini əxz etmiş sənətkarlar çalışır. Bəxtiyar Bəxtiyarov, Zərifə Ağahüseynqızı, Mahiyyədin Əsgər, Rövşən, Sərhəd Qasimov, Ötərxan Eltac, Xəliq Rəhimli... bir çox başqalarının da adlarını çəkə bilərəm ki, bunlar ana radiomuzun mənəvi mühitini ləyaqətlə qoruyurlar.

Bir xatirə də yadıma düşür. Təxminən 50 il bundan əvvəl Bakıda "Yeni kitab mətbəəsi" tikilib istifadəyə verilmişdi. Binanın təzə olmağına baxmayaraq avadanlıq çox keyfiyyətsiz idi, həm də köhnəlmişdi. O dövrdə mən respublikada Moskva Poliqrafiya İnstitutunda dissertasiya müdafiə etmiş yeganə mütəxəssis idim. Məni həmin "Yeni kitab mətbəəsi"nin direktor vəzifəsinə təyinq etdilər. Yeni kitab mətbəəsinin yalnız binası yeni idi. Belə şəraitdə necə işləyəcəyimi götür-qoy edirdim. Əlbəttə, mətbəə kollektivinin bütün qüvvəsini səfərbər etdim. 6 ay ərzində geridə qalmış həmin mətbəəni qabaqcıllar sırasına yüksəltdim. Bir az da dəqiq desəm, keçmiş SSRİ məkanında bizim mətbəə birinci yerə çıxdı və keçici qırmızı bayraqa layiq görüldü. O vaxt SSRİ Mətbuat Komitəsinin rəhbəri Boris Stukalin bu xəbəri eşidəndə təəccüblənmişdi və Bakıya özü gəlməli olmuşdu. O vaxtki Respublika Mətbuat Komitəsinin sədri və digər rəsmi şəxslər, o cümlədən, Nəsimi rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi Lidiya Rəsulova, Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini Kamran Hüseynov... və, əlbəttə, digər partiya və dövlət nümayəndələri mərasimdə iştirak etdirdilər.

Mənim məqsədim bu mərasimin tənənəsindən danışmaq deyil. Bu artıq bizim mədəniyyətimizin tarixinə aid olan bir məsələdir. Ancaq dəyərləndirməli tərəf budur ki, bizim ana radiomuz, o

cümlədən, televiziya və həmin mərasimi geniş çəkilişlərlə Azərbaycan ictimaiyyətinə təqdim etdi. Əlbəttə, həmin tədbirdə təltifi qəbul etmiş "Yeni kitab mətbəəsi"nin direktoru kimi jurnalistlər, radio və televiziya işçiləri mənə yaxınlaşdırdılar. Müsahibə istəyirdilər. Məhdud vaxt daxilində mən mürciətləri cavabsız qoymurdum. Amma hər halda Azərbaycan radiosunun müxbirinə xüsusilə çox vaxt ayırdım. O vaxt Azərbaycan radiosunda bu mərasim çox əhatəli təqdim olundu və mənim çıxışım da kifayət qədər geniş yer almışdı. Bütün bunları niyə xatırlayıram. Əslində bunu demək istəyirəm ki, Azərbaycan radiosu sözün həqiqi mənasında cəmiyyətdə fərdlər və ümumilər arasında bir körpüdür. Doğrudur, o vaxt qəzet, mətbuat da kifayət qədər bu tədbiri işıqlandırmışdı.

Əlbəttə, mənəm üçün yarım əsrdən çox olan bir zamanın tarixidir. Söhbətim Lətafət Ağazadənin "Uzaq yaşıl ada" kitabından düşmüşdü. İndi məqsədimi açıqlamaq istəyirəm: axı niyə digər görkəmli radio sənətkarları haqqında dəyərli kitablar yazılmasın? Mən bir nəşriyyat rəhbəri kimi, mətbəə direktoru kimi belə kitabları məmnuniyyətlə gözləyirəm. Çünki yaxşı başa düşürəm ki, Azərbaycan radio sənətkarlığını yüksək səviyyəyə qaldırmanın yaratdıqları məktəblər yaşamaqdadır. Nə üçün belə cəmdə danışsın? Çünki onların hər biri ayrıca bir məktəbdir.

Azərbaycan radiosunun tanınmış səsi min səsindən də görünür, duyular, eşidilər və tanınır. Çünki motiv vətən ruhu üstündə köklənib: "Danışır Bakı". Səlis, aydın nitqlə mətn oxunur. Sözlər, cümlələr, fikrin məntiqi ruhumuza hopur. Bu sözləri təkcə mən demirəm, sözü, sənəti duyan hər kəs təsdiq edə bilər. İndi özünü düşüncün: "Oxudu Qara Tağızadə", "Oxudu Yusif Muxtarov", "Oxudu Soltan Nəcəfov", "Oxudu Aydın Qaradağlı", "Oxudu Valid Sənanı", "Oxudu Ofelya Sənanı"... bu adların hər biri mənəvi yaddaş üçün əvəzolunmaz yarıqdır. Biz bu adlarla Azərbaycan dilinin şirinliyini, Azərbaycan dilinin nəyə qadir olduğunu hiss etmişik, görmüşük, duymuşuq. Hətta Ofelya Sənanı ulu öndərin bir çıxışını oxuyub qurtarandan sonra ona ulu öndərin adından gül buketi təqdim olunur. Bu Azərbaycan radiosunun şöhrəti deməkdir, Azərbaycan radiosunun dünya arenasını üçün tribuna olduğunu təsdiq edir.

Mən Azərbaycan radiosunu ilə bu gün də əməkdaşlığımı davam etdirirəm. Zərifə Ağahüseynqızının tərtib etdiyi "Əhməd Rumlu - qəzəllər" kitabını xüsusi diqqətlə, yüksək poliqrafik səviyyədə çap etdim. Bu təkcə müəllifə hörmət deyil, həm də Azərbaycan radiosunun ünvanına hörmətdir.

Azərbaycan radiosunu tanınmış sənətkarları xalqa təqdim etməklə onları həm də gələcək nəsillərə tanıdır, bir sözlə, varislik əlaqəsini təmin edir.

95 ildir ki, doğma radiomuz xalqımızın adı ilə, ünvanı ilə danışır. Hətta 44 günlük müharibə xronikasını da biz ən operativ səviyyədə Azərbaycan radiosundan eşidirdik. Bu bizim qəlbimizi qürurlandırır.

Azərbaycan radiosunu hər vaxt Azərbaycan xalqı ilə birgə nəfəs alır. Xalqın istək və arzularını səsə çevirir, sözə çevirir. Biz bütün məqamlarda Ali Baş Komandanın, müzəffər ordumuzun qalib xəbərlərini Azərbaycan radiosundan eşidərkən qürurlanırdıq.

Azərbaycan radiosunu Azərbaycan dövlətçiliyinin güc, əzm, iradə baxımından səs qüdrətidir.